ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΔΙΚΤΥΑ

“Safe & Sober”
21 Μαρτίου 2016

Οδική ασφάλεια και οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ

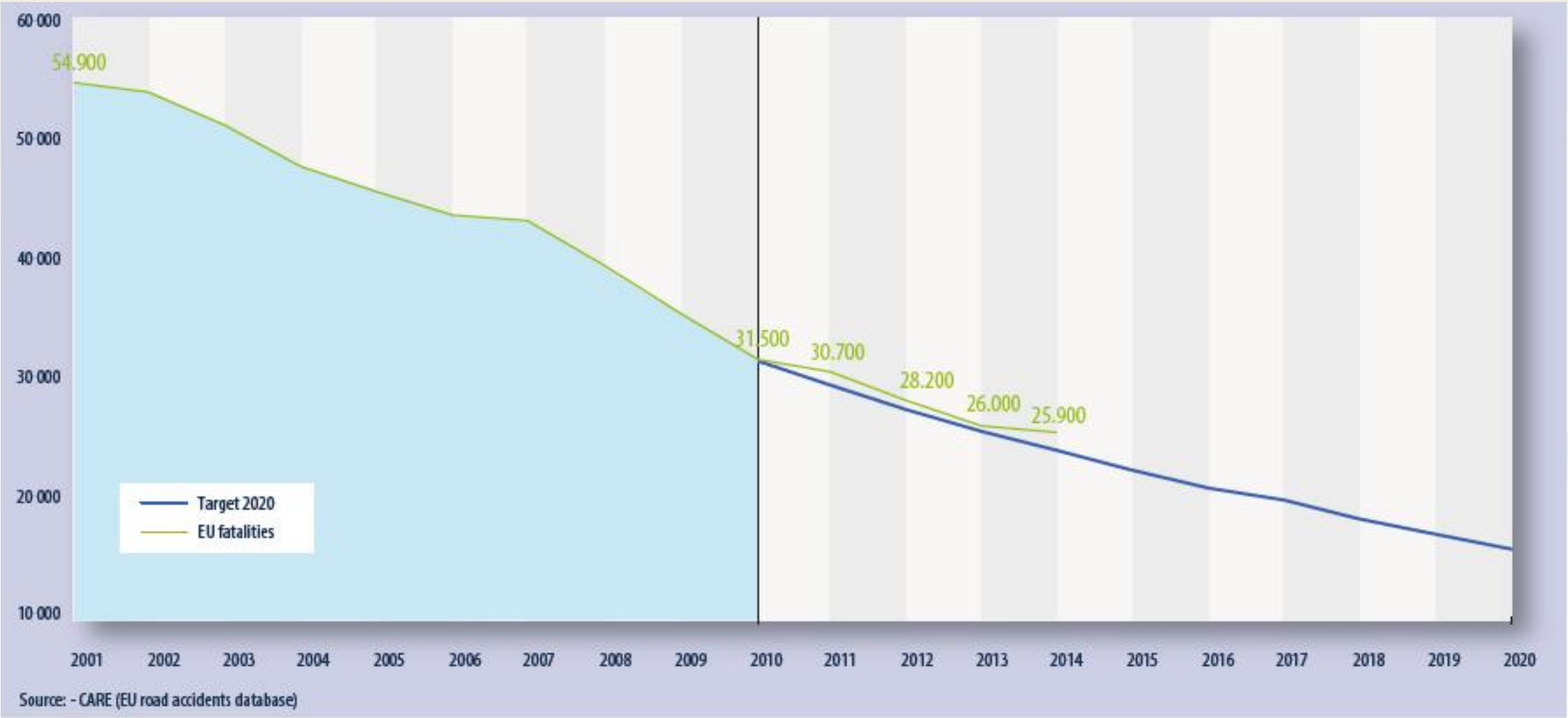
60 000
50 000
40 000
30 000
20 000
10 000
54.900
31.500
30.700
28.200
26.000
25.900
Target 2020
EU fatalities
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
Source: - CARE (EU road accidents database)

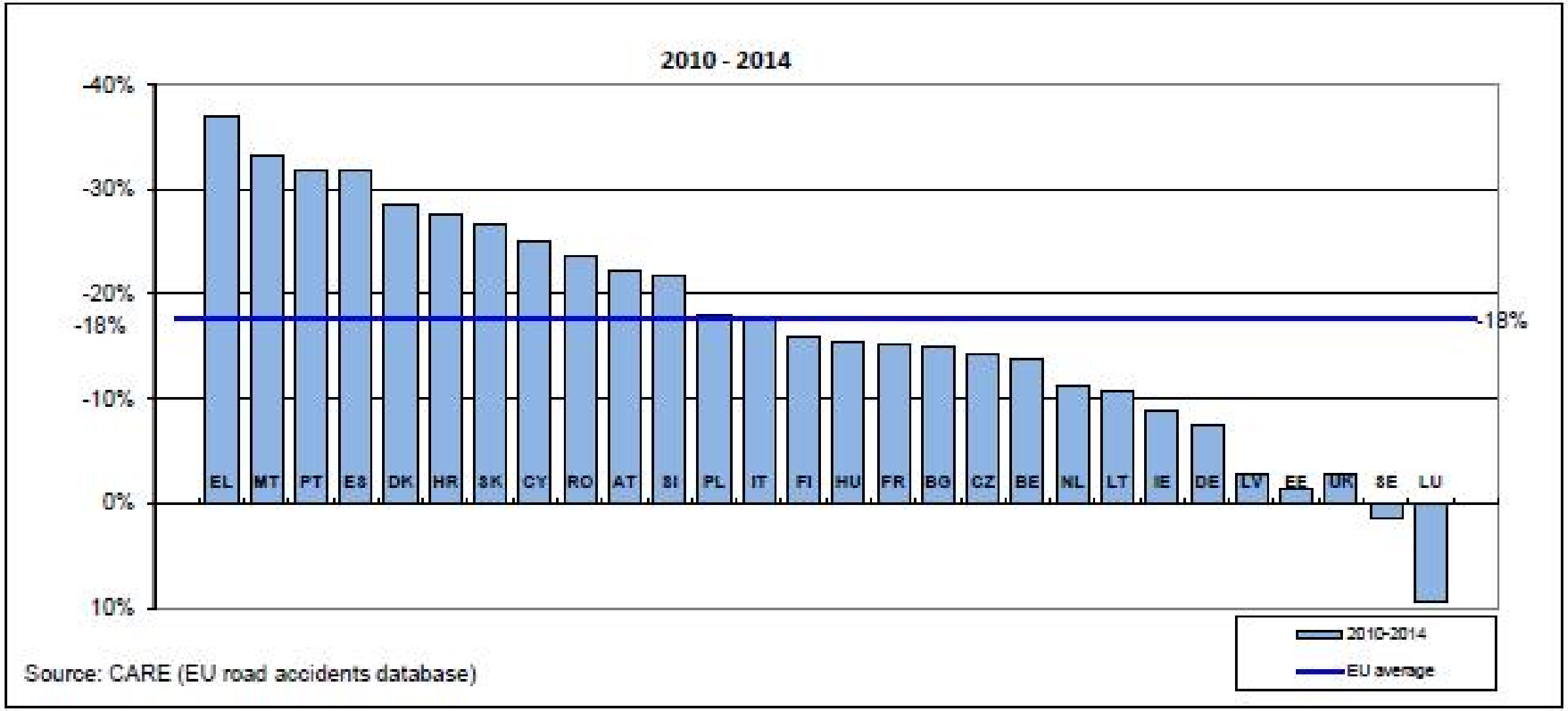

Εξέλιξη ποσοστιαίας μεταβολής θανάτων στην Ε.Ε. 2010 - 2014

Στόχος Οδικής Ασφάλειας για την Ελλάδα

(με έτος βάση το 2010, μείωση θανάτων κατά 50% ως το 2020)

- 2015: 880
- 2020: 640

Χρονική Περίοδος:	Ιανουάριος - Δεκέμβριος			Ποσοστό Μεταβολής	
	2013	2014	2015	2014/2013	2015/2014
Ατυχήματα	12.072	11.752	11.565	-2,7	-1,6
Νεκροί	874	793	805	-9,3	1,5
Τραυματίες Βαριά	1.303	1.082	1.074	-17,0	-0,7
Τραυματίες Ελαφρά	13.509	13.360	12.959	-1,1	-3,0
Σύνολο Τραυματιών	14.812	14.442	14.033	-2,5	-2,8

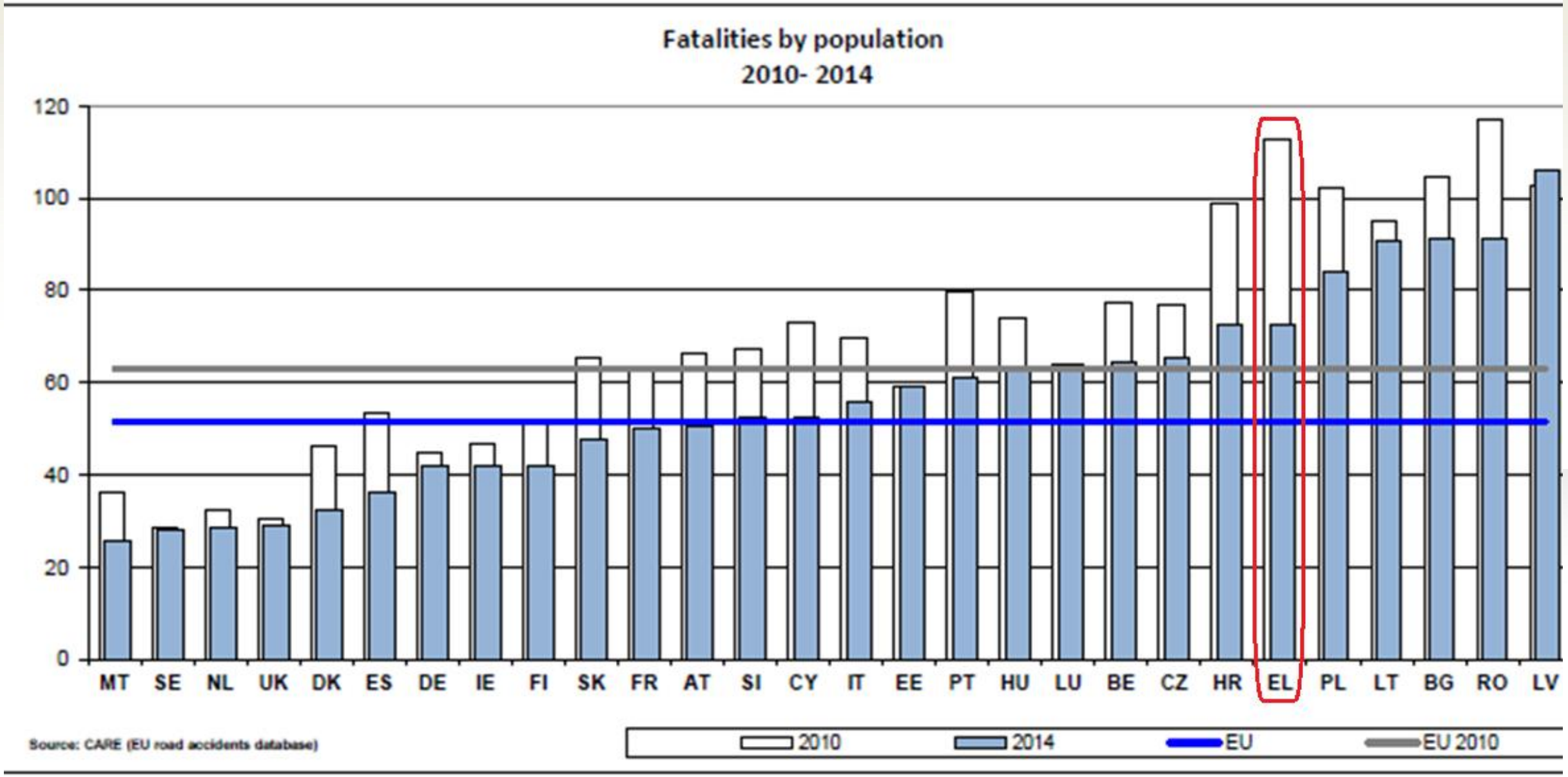
Fatalities by population
2010- 2014
120
100
80
60
40
20
0
MT
SE
NL
UK
DK
ES
DE
IE
FI
SK
FR
AT
SI
CY
IT
EE
PT
HU
LU
BE
CZ
HR
EL
PL
LT
BG
RO
LV
Source: CARE (EU road accidents database)
2010
2014
EU
EU 2010

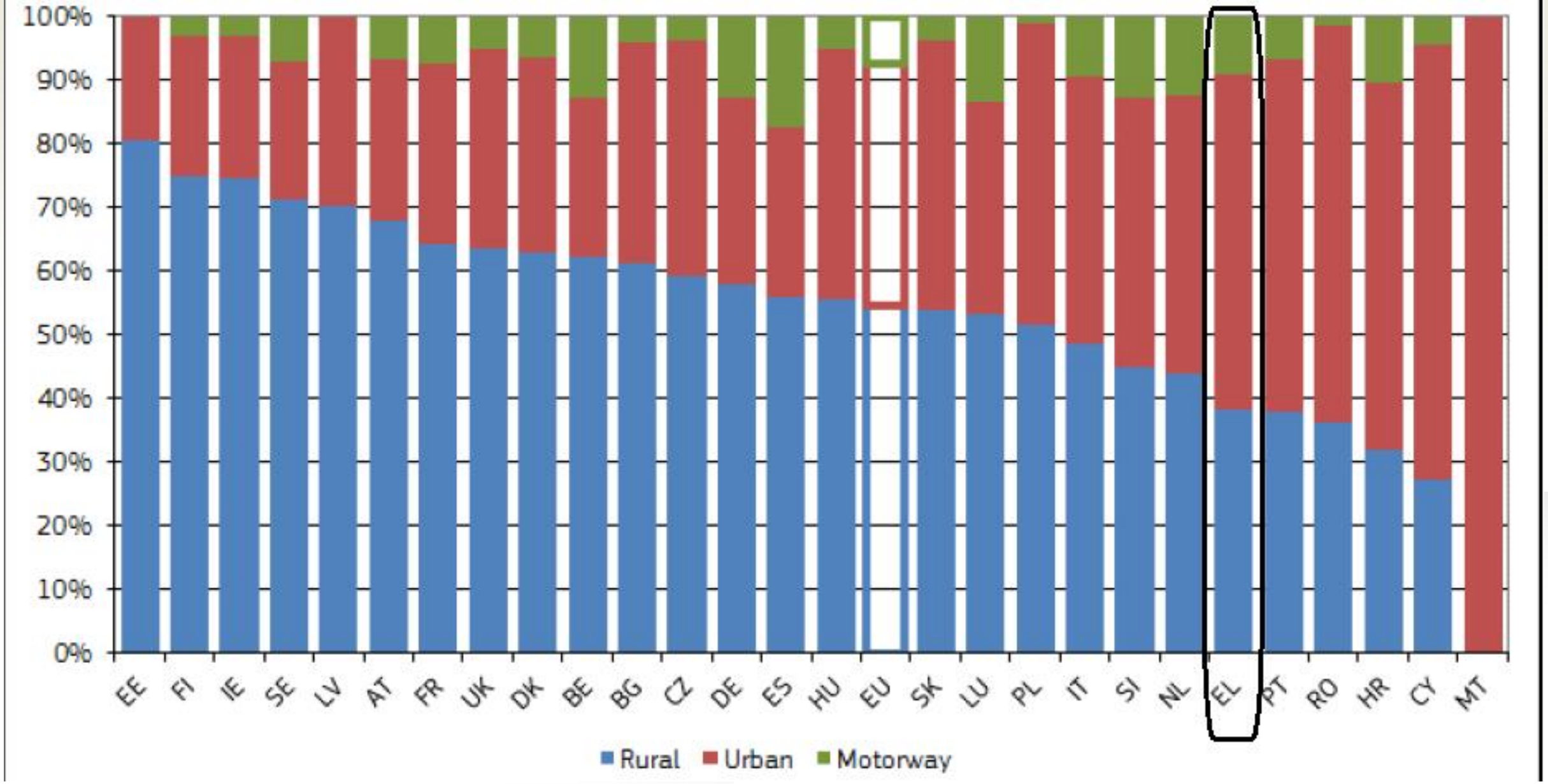

Κατανομή θανάτων από οδικά ατυχήματα στην ΕΕ, ανά χώρα και είδος οδού

Ανάλυση της σχέσης μεταξύ οικονομικού κύκλου και τροχαίων ατυχημάτων

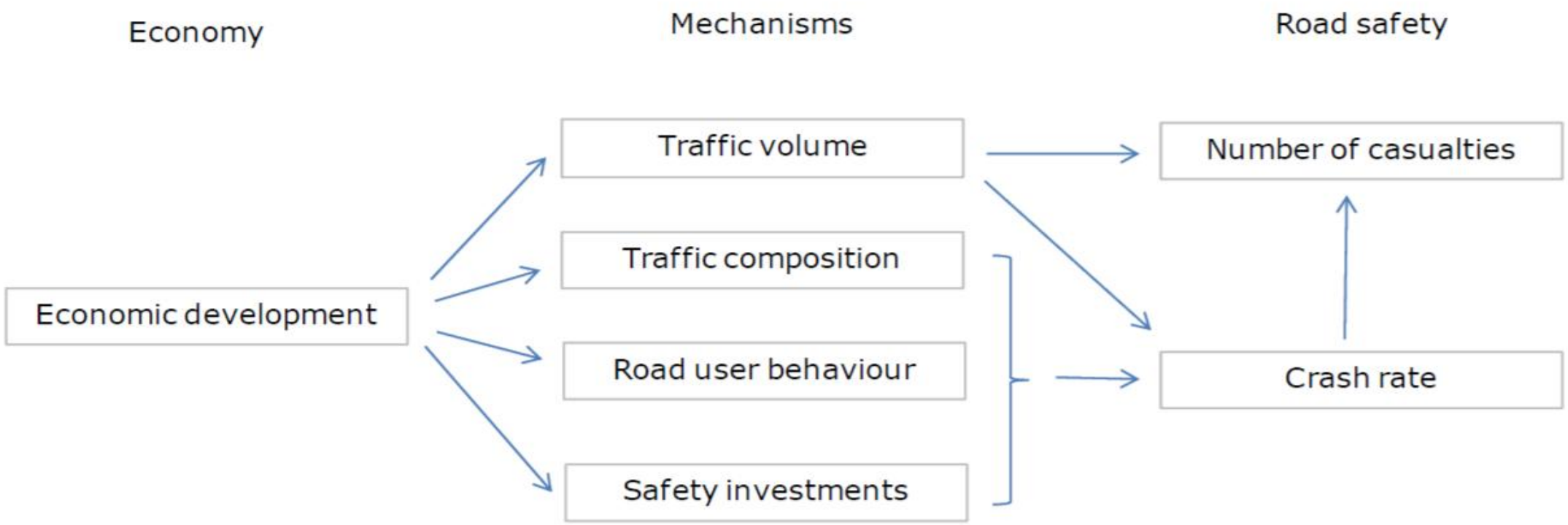

Πηγή: ITF (2015)

Επίδραση του ποσοστού ανεργίας στο επίπεδο των τροχαίων ατυχημάτων

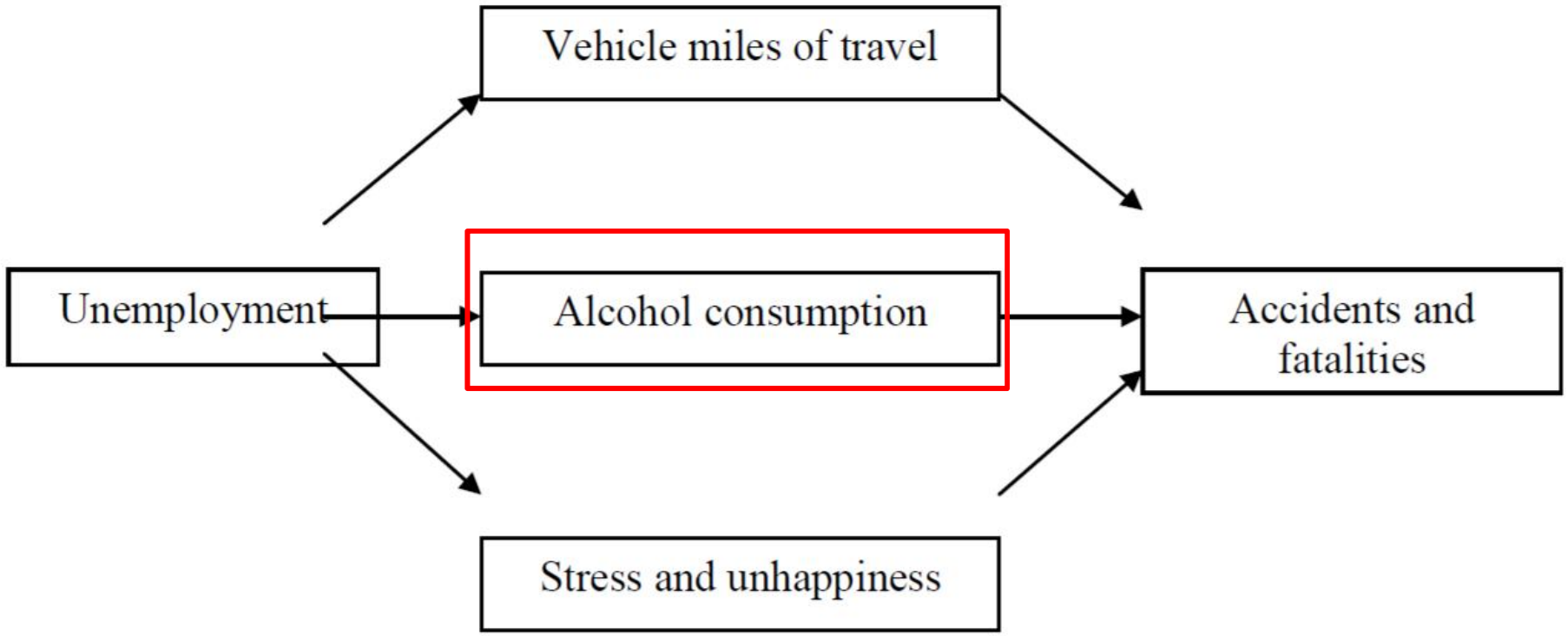

Πηγή: Leigh & Waldon (1991)

Αριθμός νεκρών σε σχέση με κατανάλωση καυσίμων (2003-2013)

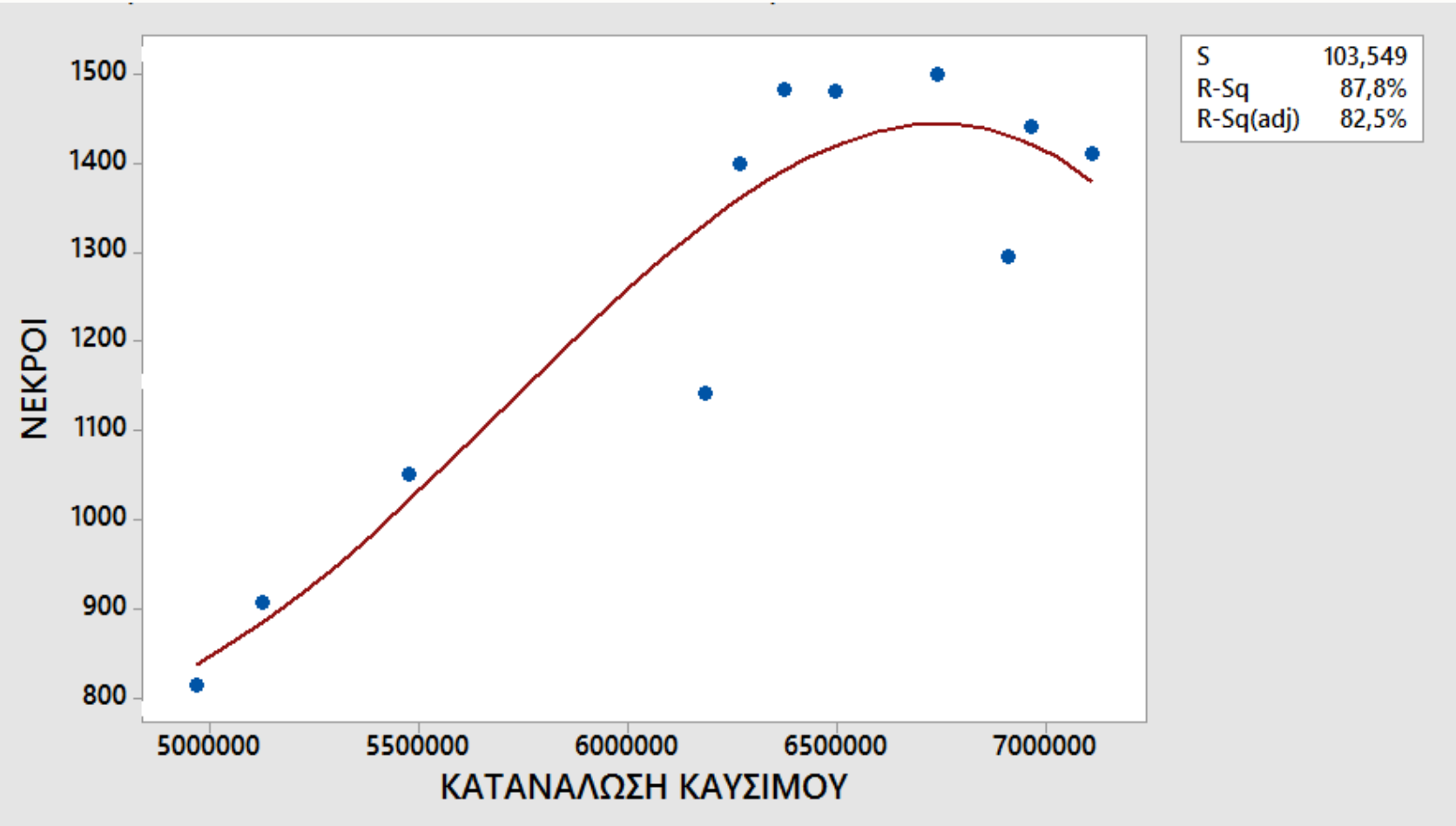

Αριθμός αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών (καινούρια και μεταχειρισμένα) που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα (1991-2014)

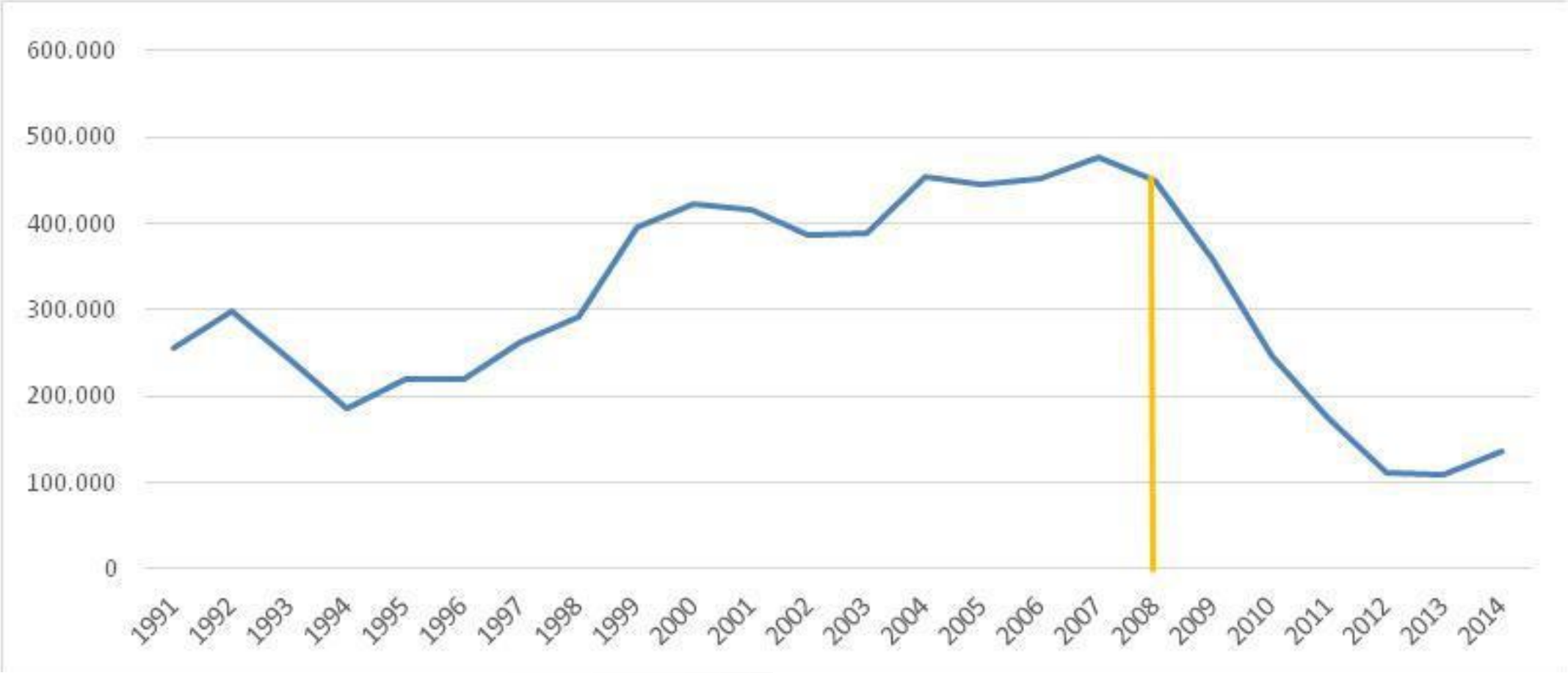

Εξέλιξη αριθμού νεκρών στα οδικά ατυχήματα και αριθμός αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών που κυκλοφορούν στην Ελλάδα

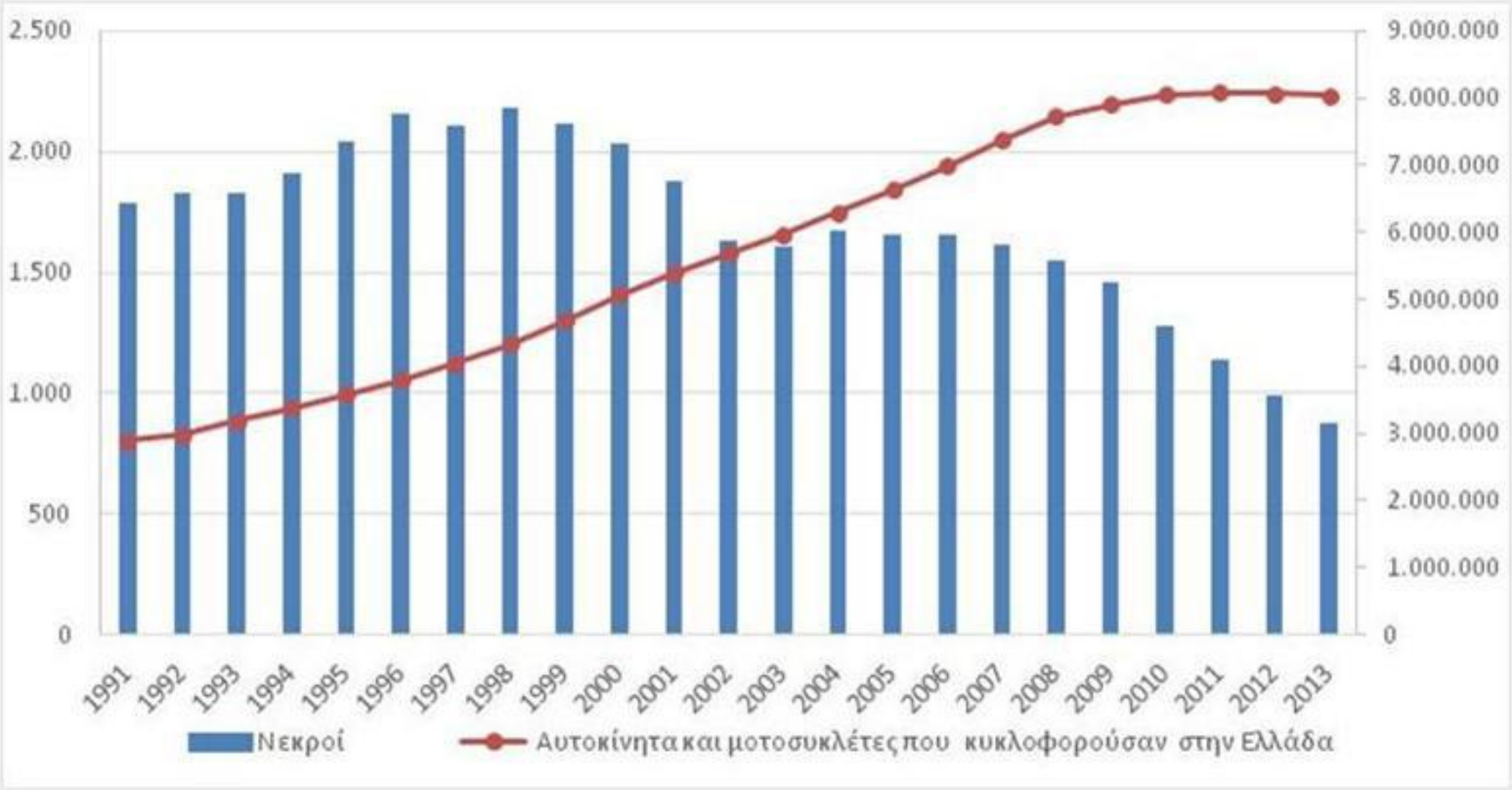

Εξέλιξη αριθμού οδικών ατυχημάτων, τραυματιών και νεκρών στην Ελλάδα, 2000-2012

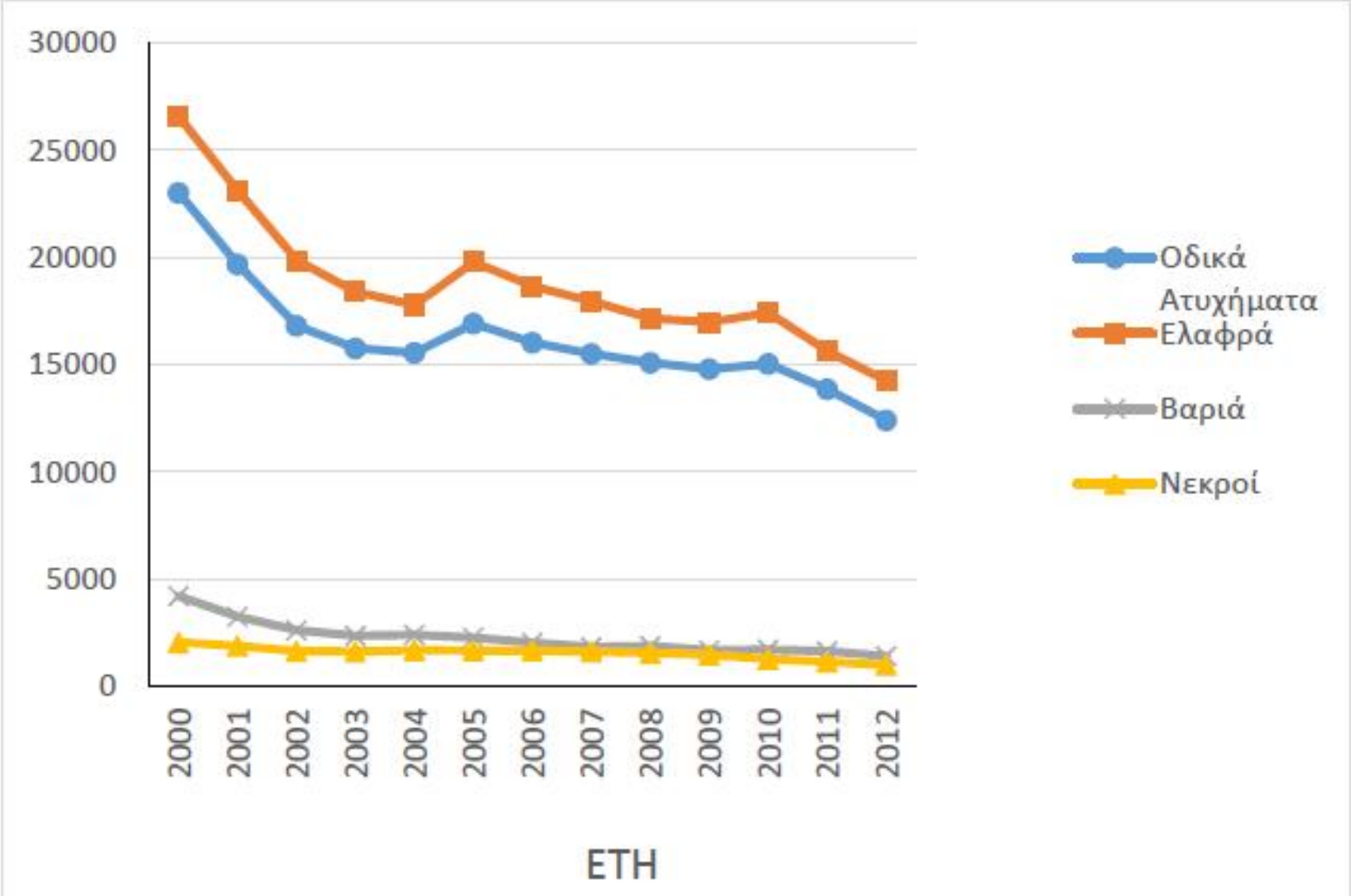

Οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ

- Δρα ως κατασταλτικό, μειώνοντας τις λειτουργικές ικανότητες του οδηγού και την ικανότητα εκτίμησης κινδύνου
- Ο οδηγός υπερεκτιμά τις δυνατότητές του και υποτιμά τις αποστάσεις και την ταχύτητα των άλλων οχημάτων
- Επηρεάζει την όραση, μειώνει την οπτική γωνία, τα μάτια θολώνουν
- Αυξημένος χρόνος αντίδρασης
- Εσφαλμένη νοοτροπία: «όταν πιω λίγο οδηγώ καλύτερα, δεν με πιάνει το ποτό, θα πιω καφέ, θα ανοίξω το παράθυρο, οι καλοί οδηγοί δεν επηρεάζονται»

Αύξηση πιθανότητας εμπλοκής σε ατύχημα ανά BAC και ηλικιακή ομάδα

Age	BAC 0.0	BAC 0.1	BAC 0.2-0.3	BAC 0.4-0.5	BAC 0.6-0.7	BAC 0.8-0.9	BAC 1.0-1.4	BAC 1.5-1.9	BAC ≥0.2
16-20	3.31	4.37	4.12	5.44	8.17	10.10	15.77	25.30	28.19
21-24	1.79	2.18	2.59	4.42	6.11	8.13	10.73	16.43	26.00
25-34	1.25	1.38	1.89	2.32	2.94	4.37	7.27	11.61	16.08
35-49	1.00	1.09	1.49	1.78	2.62	3.56	5.64	10.44	16.99
50-64	1.02	0.93	1.17	1.24	2.03	2.23	4.71	8.48	13.24
65+	2.04	1.97	2.49	2.50	2.50	3.55	4.83	7.48	9.48

Αύξηση πιθανότητας εμπλοκής σε ατύχημα ανά BAC και ηλικιακή ομάδα

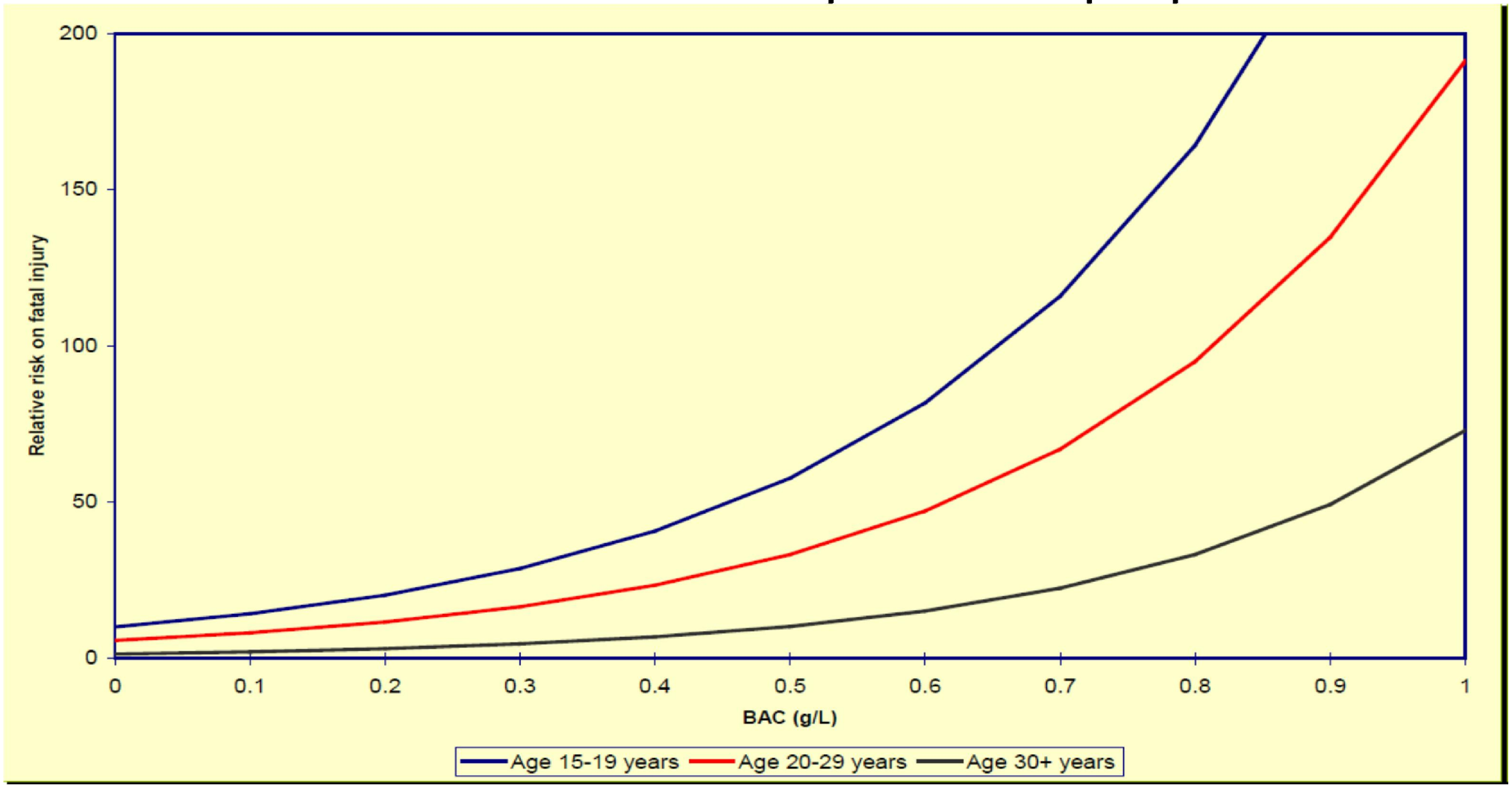

Αλκοόλ και πιθανότητα εμπλοκής σε ατύχημα

- Σημαντική αύξηση ακόμα και σε μικρές συγκεντρώσεις – δραματική αύξηση σε >BAC 0.1
- Μεταξύ 0.02-0.05 τριπλασιάζεται ο κίνδυνος θανάτου σε οδικό ατύχυμα
- Εξαπλασιάζεται μεταξύ 0.05 – 0.08
- Άπειροι οδηγοί με BAC 0.05 έχουν διπλάσιο ρίσκο σε σχέση με έμπειρους οδηγούς με BAC 0.04

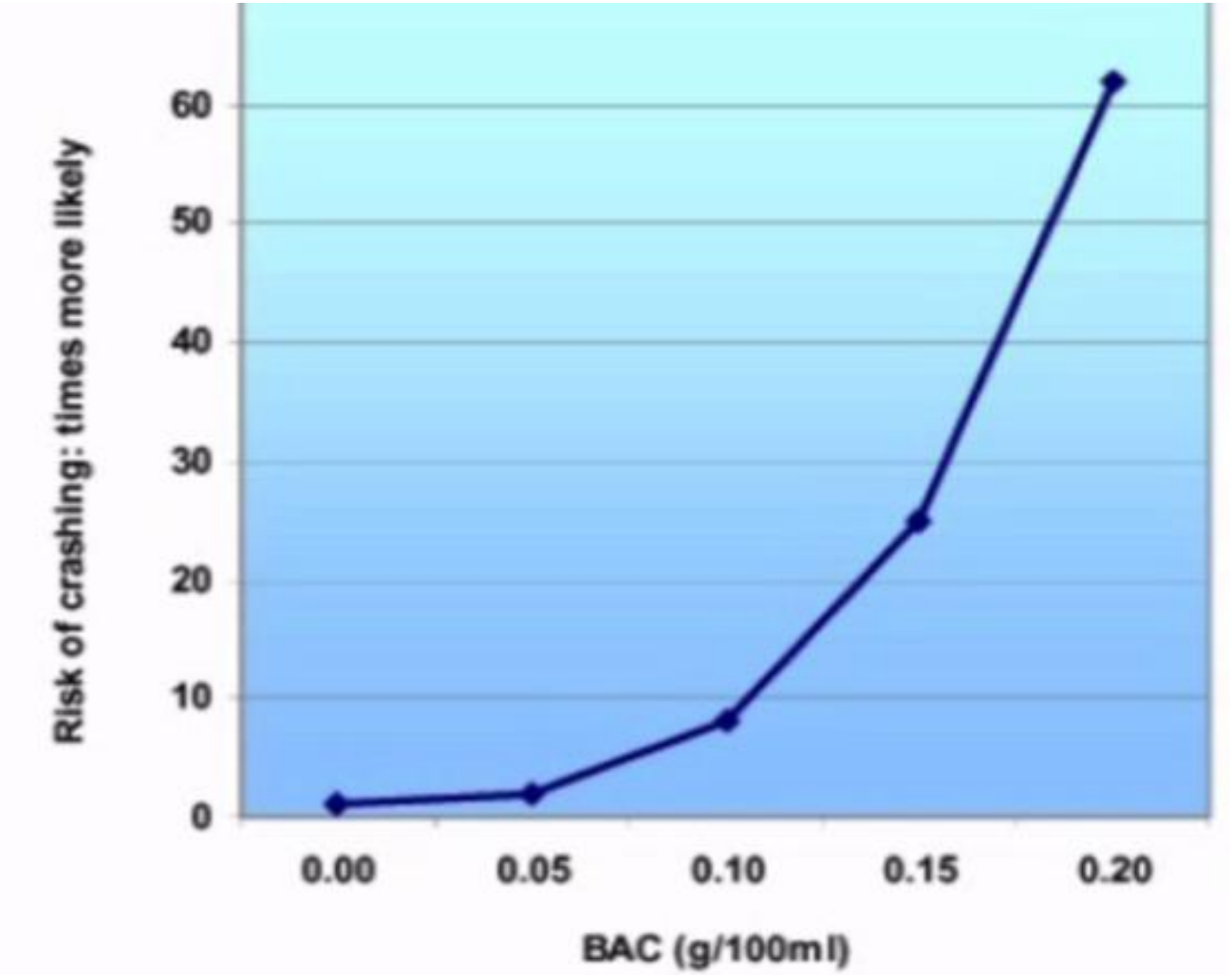

	MAX (or fixed) (€)	ΣΕΣΟ	Αφαίρεση άδειας	Παρατηρήσεις
0,5-0,8 BAC (0,25-0,40 αέρα)	200 €	5		ακινητοποίηση του οχήματος
0,8-1,1 BAC (0,4-0,6 αέρα)	700 €	9	90 ημέρες	ακινητοποίηση του οχήματος
>1,1 BAC >0,60 αέρα)	1.200 €		180 ημέρες	10 ημέρες αφαίρεση των στοιχείων κυκλφορίας ως 6 μήνες (από δικαστήριο). Εκτός των κατηγοριών οχημάτων του άρθρου 103 παρ 4, περ. α και β.
>1,1 BAC (0,60 αέρα) εντός 2 ετών από προηγούμενη παράβαση αλκοόλ	2.000 €		5 χρόνια (αρχομένων κάθε φορά από τη λήξη του χρόνου της προηγούμενης αφαίρεσης)	10 ημέρες αφαίρεση των στοιχείων κυκλφορίας ως 6 μήνες (από δικαστήριο). Εκτός των κατηγοριών οχημάτων του άρθρου 103 παρ 4, περ. α και β.
0,2-0,8 BAC (0,1-0,4 αέρα) για νέους οδηγούς μέχρι 2 χρόνια και οδηγούς ΕΔΧ, φορτηγών >3,5τν, σχολικών και λοιπών λεωφορείων, ασθενοφόρων, μεταφοράς ADR, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων	200 €	7		

Αφαιρετήρια ΣΕΣΟ

2014: 80% για οδήγηση υπό την επήρεια οινοπνεύματος

2015: 86,6% για οδήγηση υπό την επήρεια οινοπνεύματος

Κυρώσεις για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ στην Ελλάδα

Κυρώσεις για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ σε χώρες Ε.Ε.

- Αυστρία ως 5900 ευρώ
- Βέλγιο ως 11000 ευρώ
- Γαλλία ως 9000 ευρώ
- Ην. Βασίλειο ως 5000 λίρες

Ι. Χρήση ζώνης σε οδηγούς και επιβάτες

Δείκτης παραβατικότητας:

Σύνολο παθόντων (οδηγών ή επιβατών) που δεν φορούσαν ζώνη/Σύνολο παθόντων (οδηγών ή επιβατών) τροχαίων ατυχημάτων

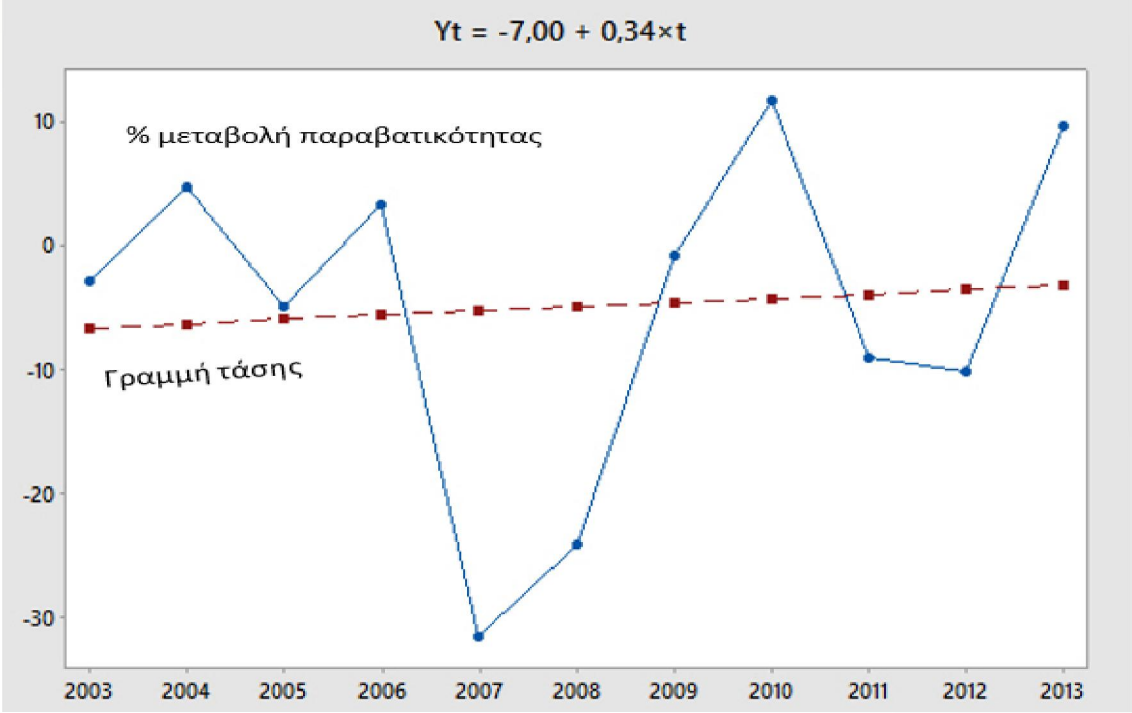

ΟΔΗΓΟΙ

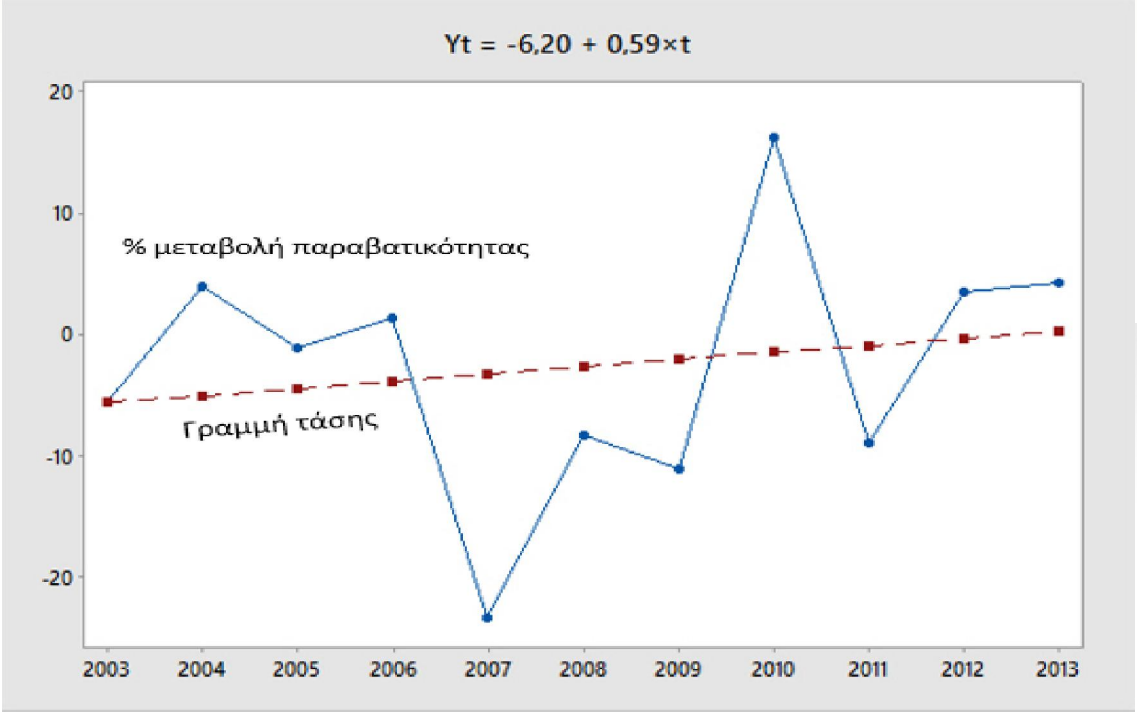

ΕΠΙΒΑΤΕΣ

- Παρατηρείται ήπια αύξηση της παραβατικής συμπεριφοράς με τάση ισορρόπησης κοντά στο σημείο 0 (δηλαδή κανένα αποτρεπτικό αποτέλεσμα)

ΙΙ. Χρήση κράνους σε οδηγούς και επιβάτες

Δείκτης παραβατικότητας:

Σύνολο παθόντων (οδηγών ή επιβατών) που δεν φορούσαν κράνος/Σύνολο παθόντων (οδηγών ή επιβατών) τροχαίων ατυχημάτων

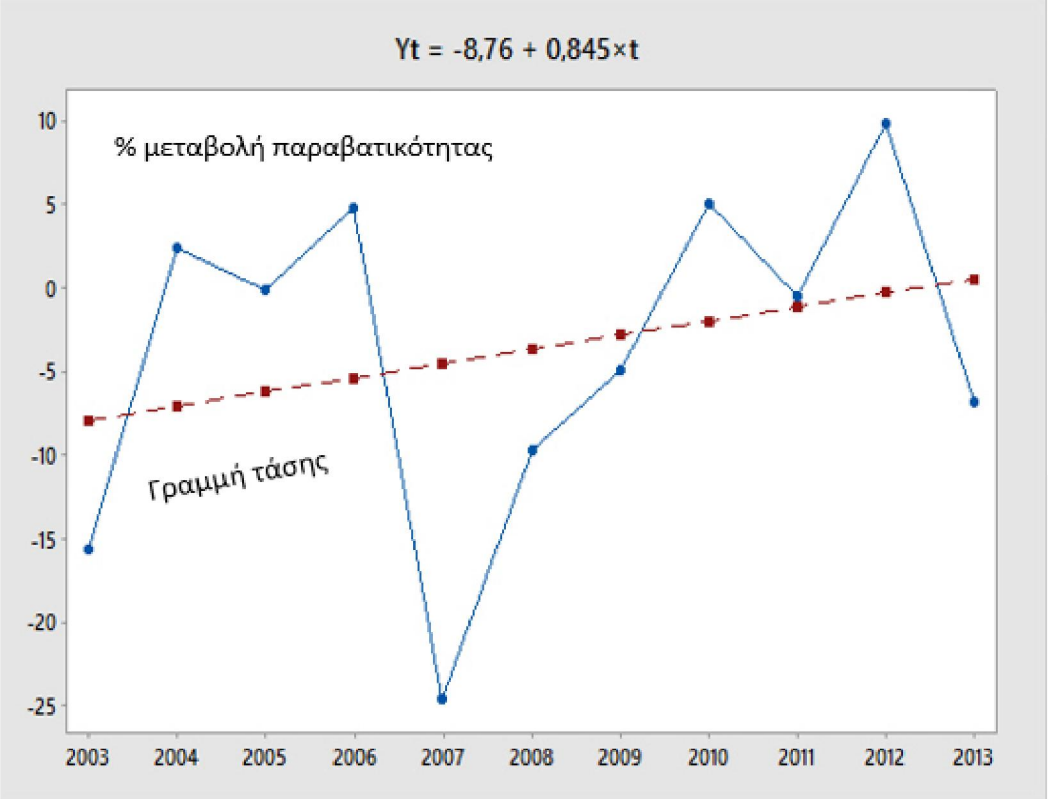

ΟΔΗΓΟΙ

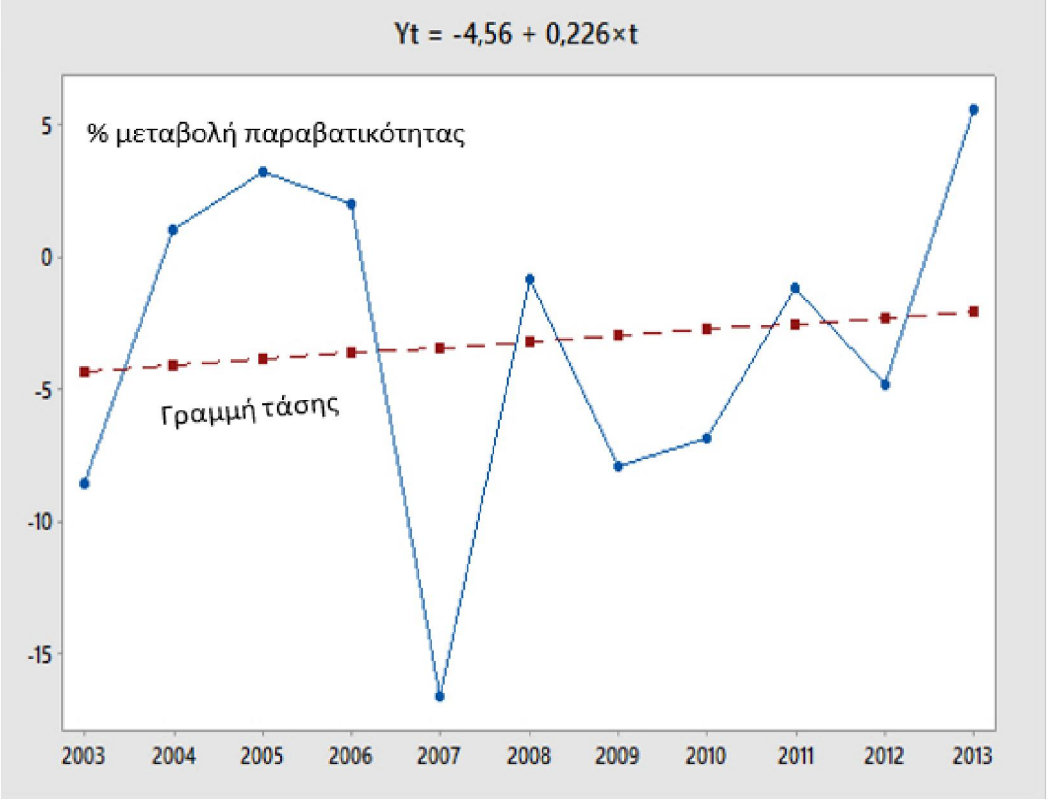

ΕΠΙΒΑΤΕΣ

Παρατηρείται εντονότερη αύξηση της παραβατικής συμπεριφοράς στους οδηγούς χωρίς κράνος. Για τους επιβάτες, έχουμε ήπια αύξηση, με τάση ισορρόπησης κοντά στο σημείο 0 (δηλαδή κανένα αποτρεπτικό αποτέλεσμα)

III. Οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ

Δείκτης παραβατικότητας:

Σύνολο οδηγών στους οποίους βρέθηκε συγκέντρωση αλκοόλης στο αίμα μεγαλύτερη του 0,10 (ανά κατηγορία) / Σύνολο οδηγών τροχαίων ατυχημάτων

0,10-0,25

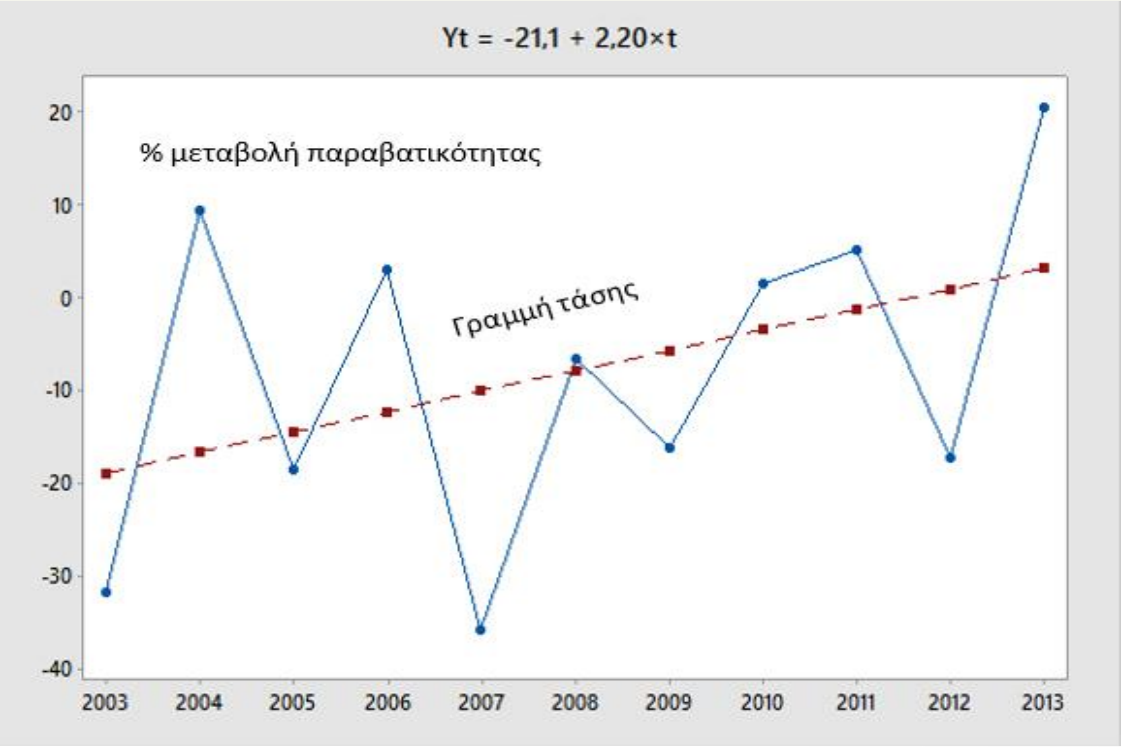

0,25-0,80

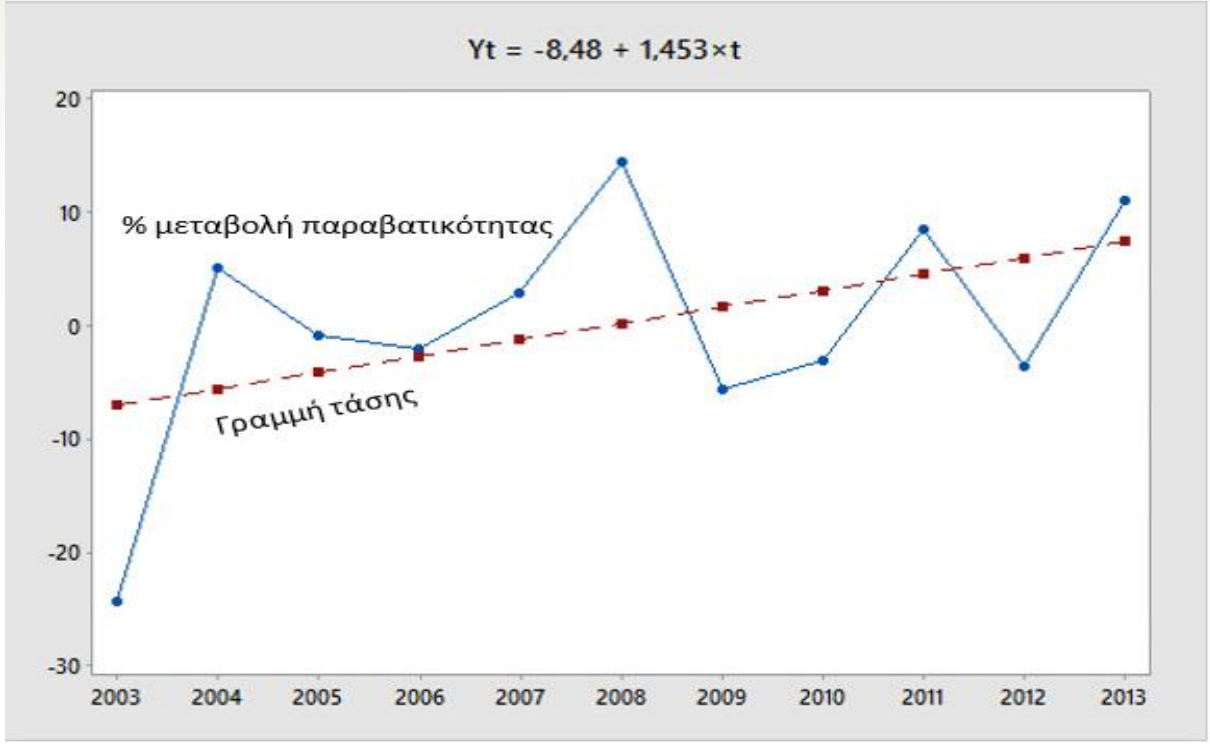

Παρατηρούνται σε αμφότερες τις περιπτώσεις σημαντικές αυξητικές τάσεις. Όταν η χρονοσειρά βρίσκεται πάνω από το σημείο 0, οι παραβάτες αυξάνονται ετησίως.

0,80-1,00

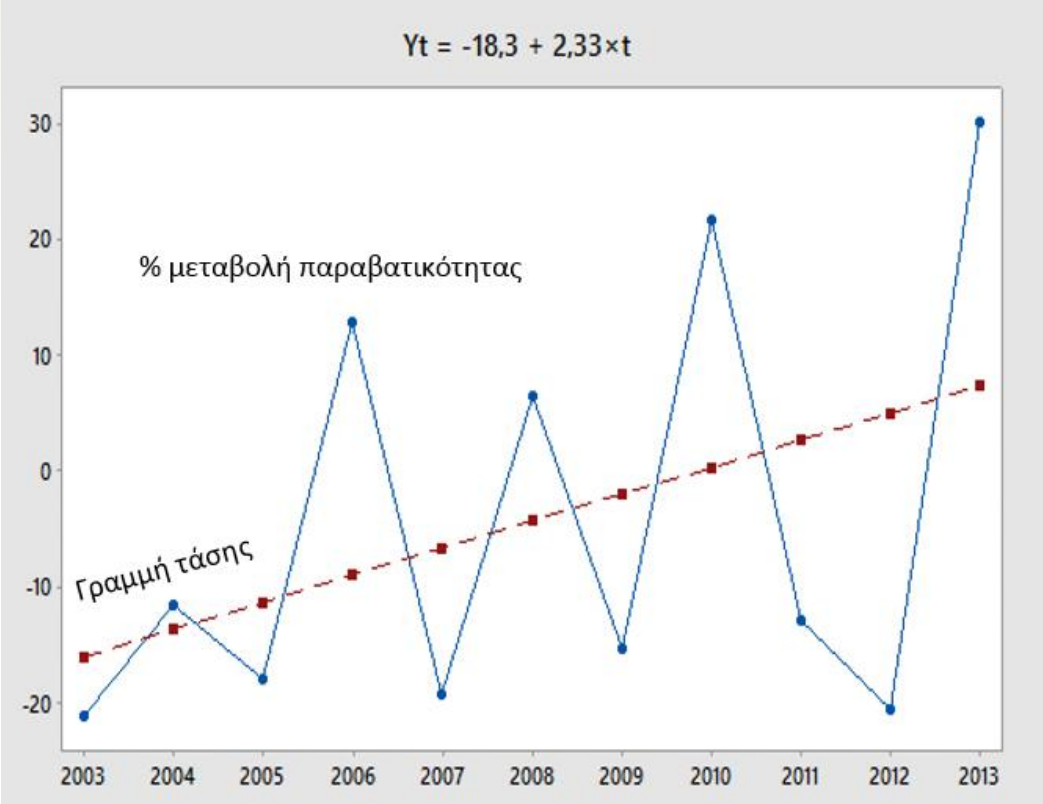

1,00-1,50

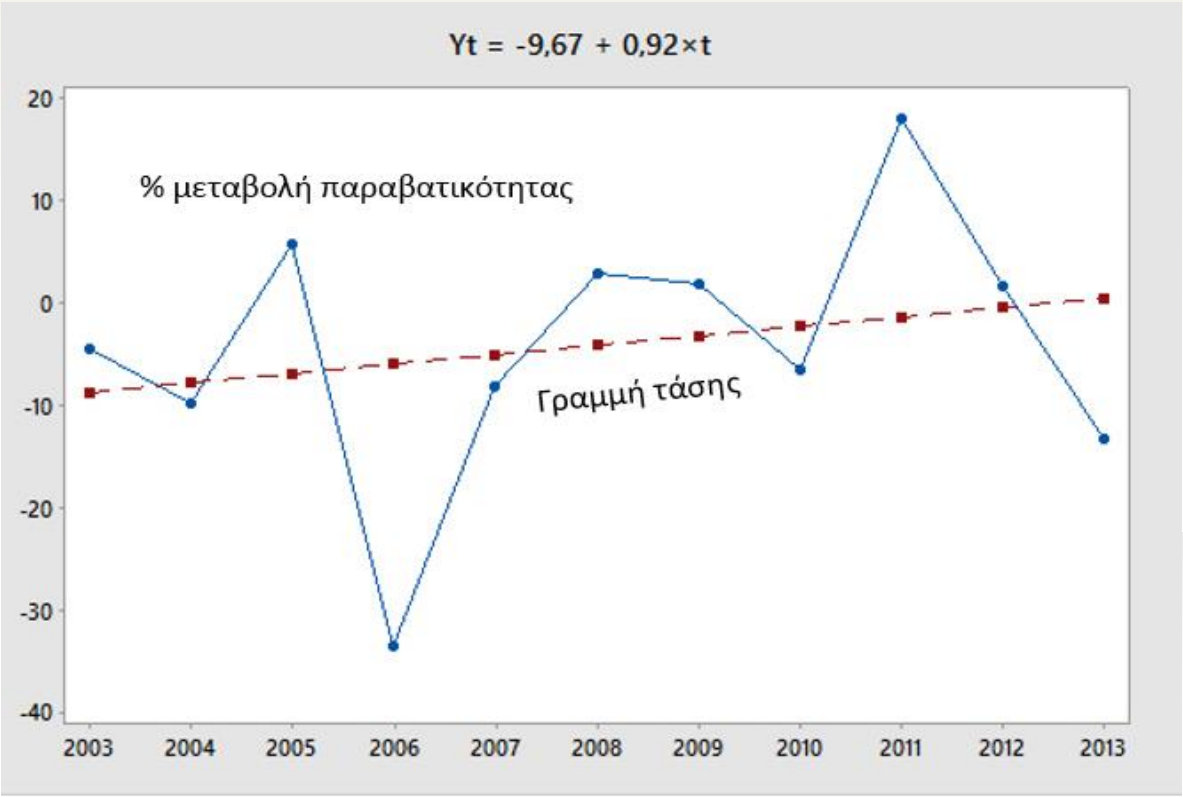

Και εδώ παρατηρούνται σημαντικές αυξήσεις. Οι αυξήσεις στις παραβάσεις της ομάδας 0,80 -1,00 είναι εξαιρετικά έντονες

1,50 +

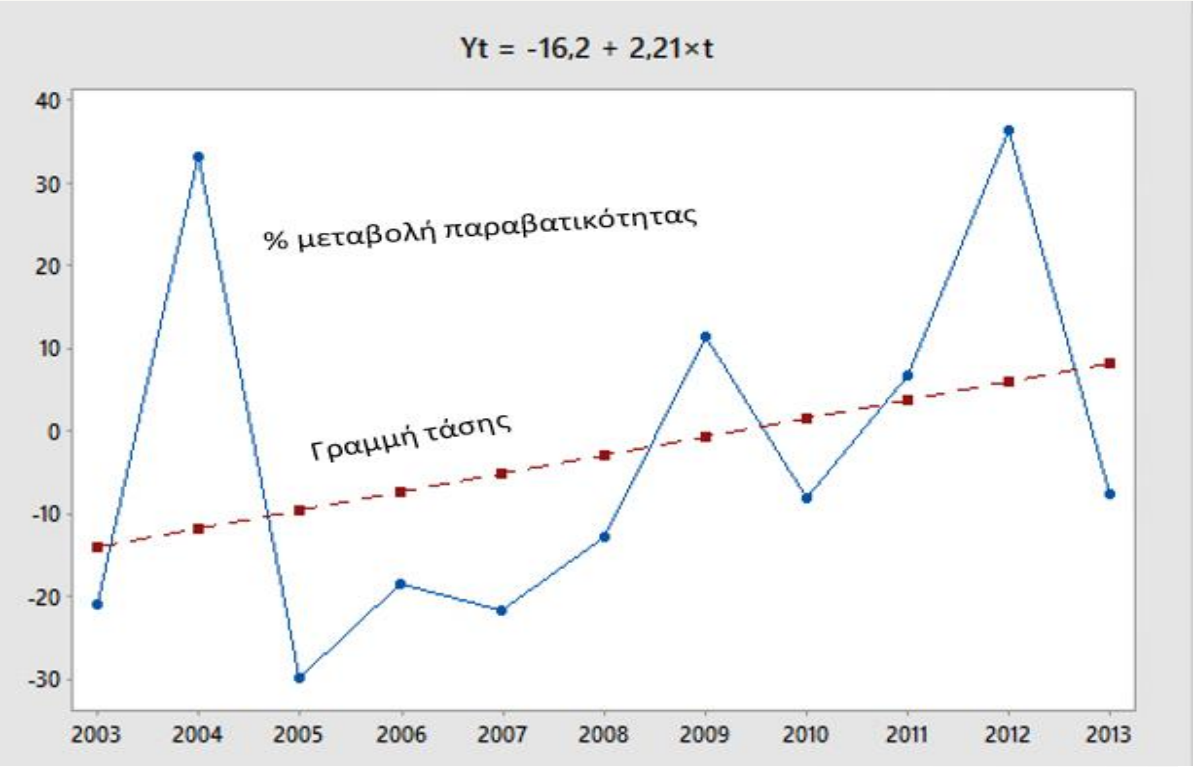

Συντελεστές Γραμμών Τάσης

Συγκέντρωση	Συντελεστές (y)t
0,10 – 0,25	2,20
0,25 – 0,80	1,453
0,80 – 1,00	2,33
1,00 – 1,50	0,91
1,50 +	2,21

Και εδώ παρατηρούνται σημαντικές αυξητικές τάσεις. Το σύνολο των αποτελεσμάτων από τις προηγηθείσες αναλύσεις παρουσιάζεται στον συγκεντρωτικό πίνακα

Γ. Αντικανονικοί ελιγμοί

(υπερβολική ταχύτητα, μη διακοπή πορείας σε ένδειξη φωτ. σηματοδότη, μη διακοπή πορείας σε πινακίδα STOP, είσοδος στο αντίθετο ρεύμα, παράβαση εκ δεξιών προτεραιότητας, παράβαση προτεραιότητας πεζού σε διάβαση, παράλειψη προειδοποίησης για ελιγμό)

Δείκτης παραβατικότητας:

Σύνολο ατυχημάτων οφειλόμενων στη μελετώμενη παραβατική συμπεριφορά/
Σύνολο ατυχημάτων οφειλόμενων σε αντικανονικό ελιγμό

Υπερβολική Ταχύτητα

Μη Διακοπή Πορείας Σε Ένδειξη Φωτεινού Σηματοδότη

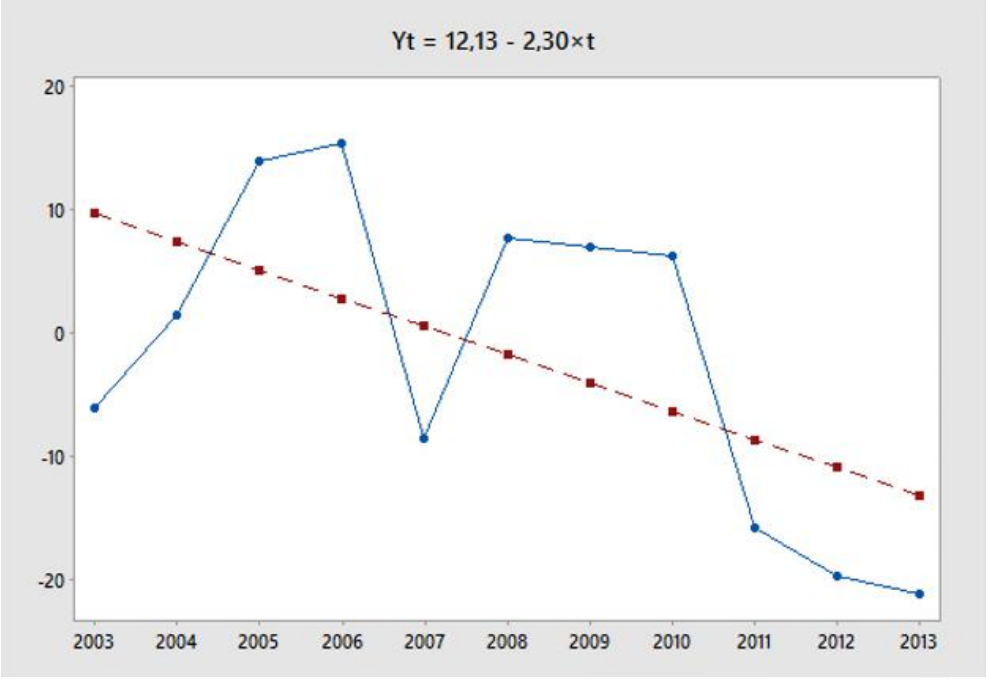

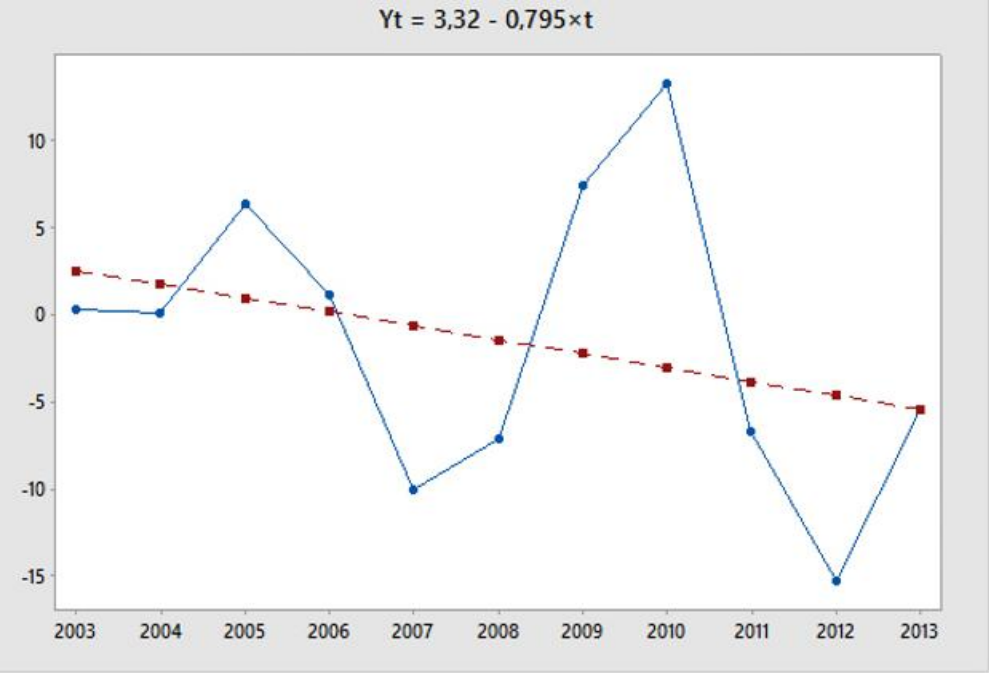

Παρατηρείται σημαντική πτώση της παραβατικής συμπεριφοράς, με ενδεχόμενο μακροπρόθεσμης σταθεροποίησης ανεξαρτήτως του οικονομικού κύκλου

Μη διακοπή πορείας σε ένδειξη πινακίδας STOP

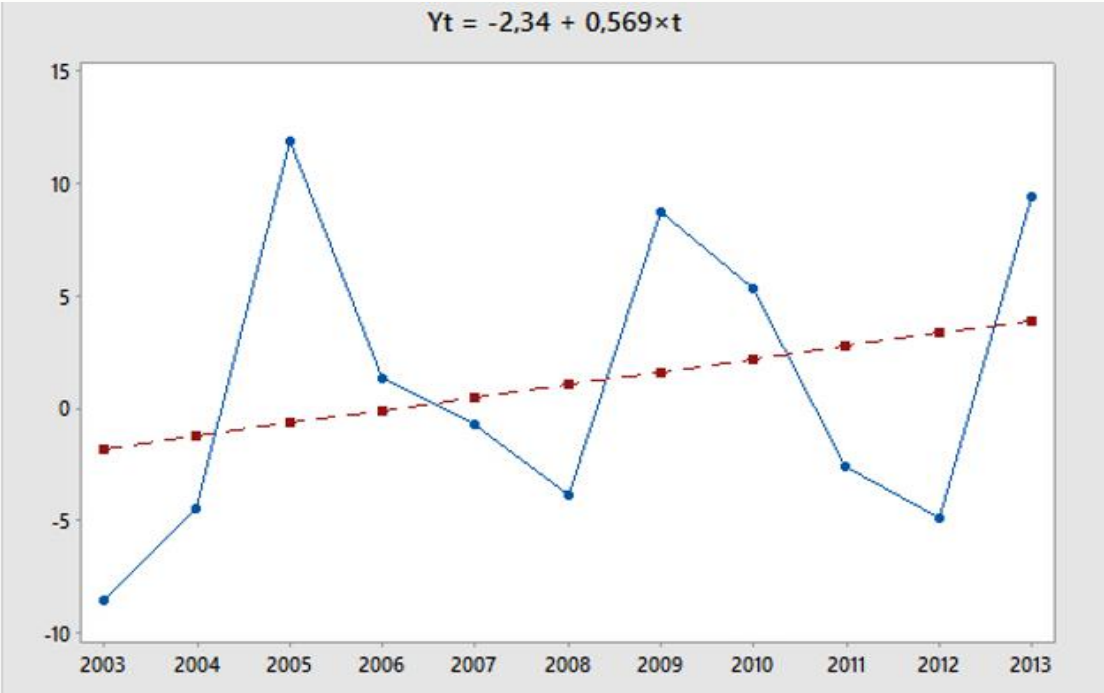

Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα

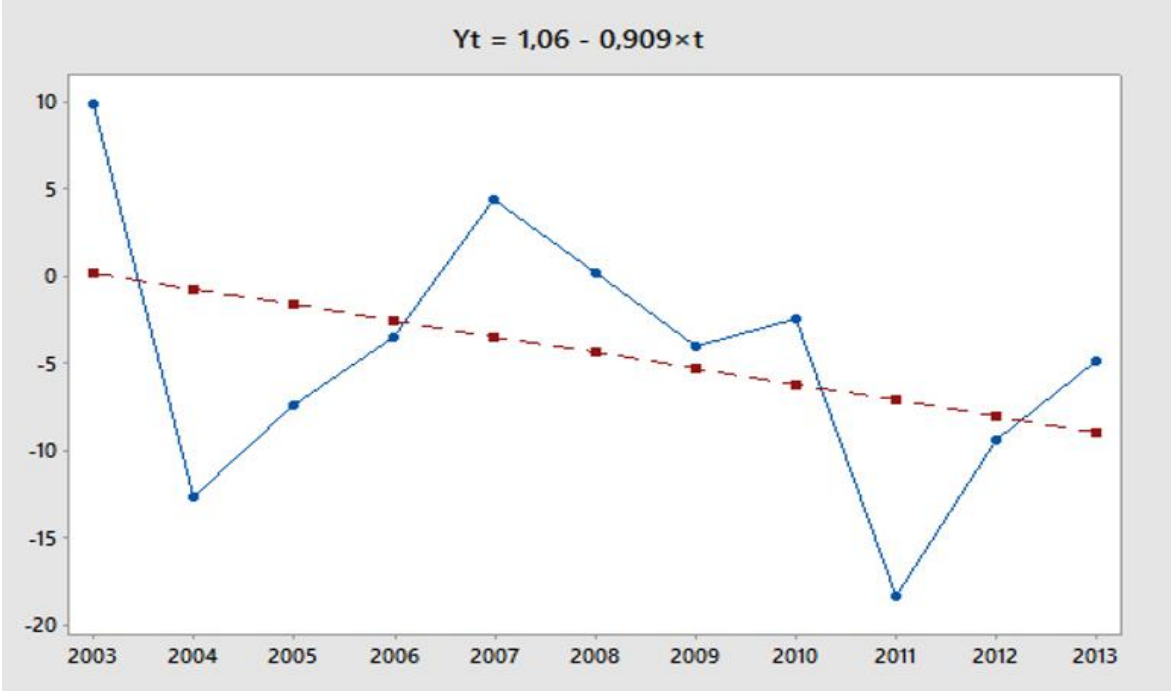

Η γραμμή τάσης στην περίπτωση της της μη διακοπής πορείας σε ένδειξη πινακίδας STOP εμφανίζει θετική κλίση και μάλιστα σε σημείο ανώτερο του 0.

Παράβαση εκ δεξιών προτεραιότητας

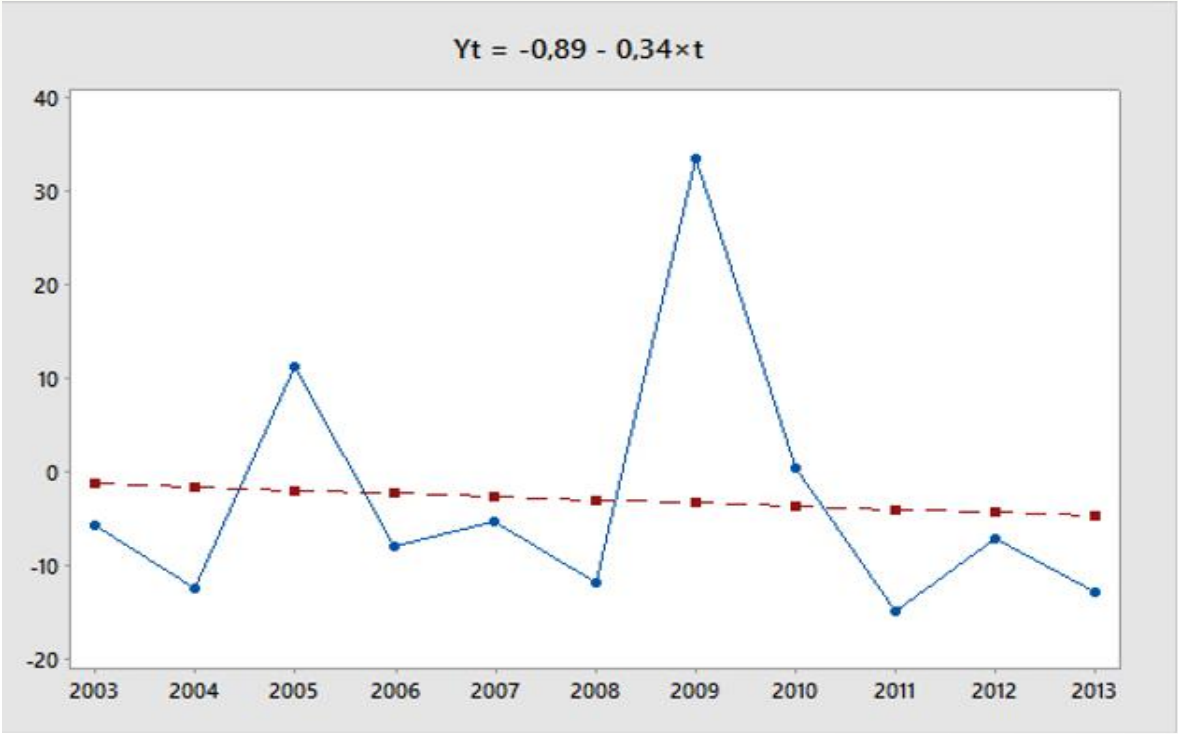

Παράβαση προτεραιότητας πεζού σε διάβαση

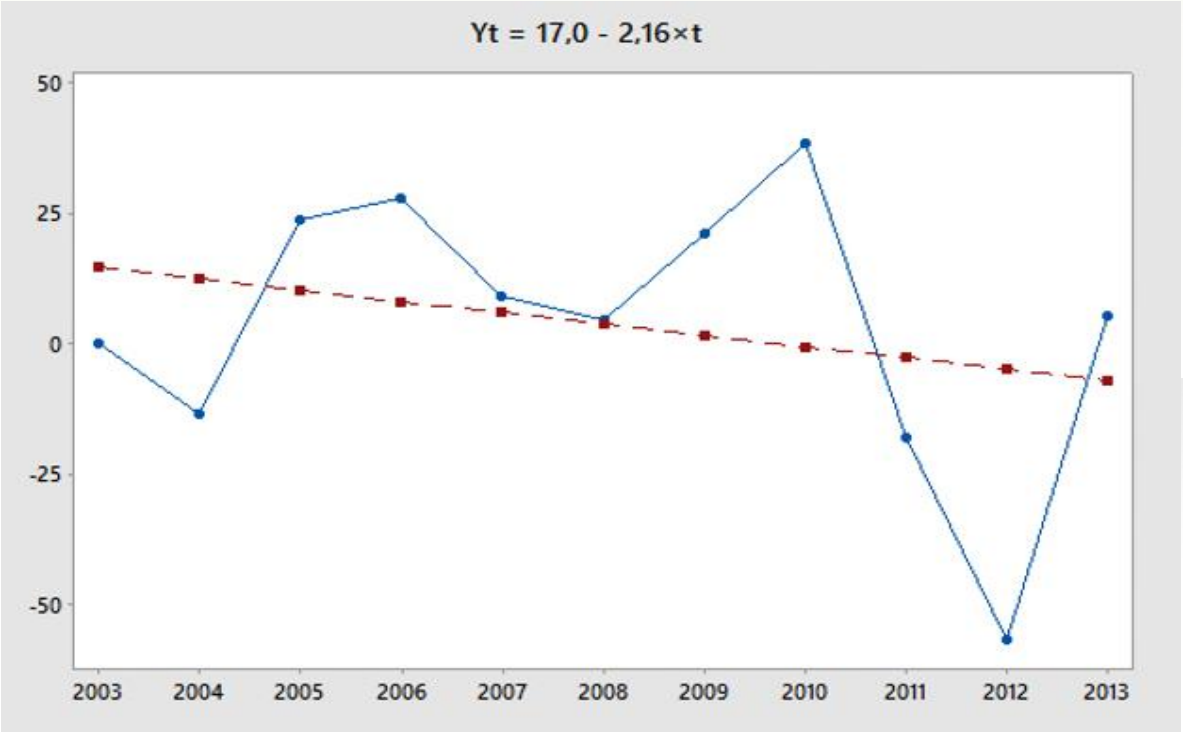

Παρατηρείται ασθενής μείωση της παραβατικής συμπεριφοράς με τάση ισορρόπησης κοντά στο σημείο 0 (δηλαδή κανένα αποτρεπτικό αποτέλεσμα)

Παράλειψη Προειδοποίησης Αλλαγής Κατεύθυνσης

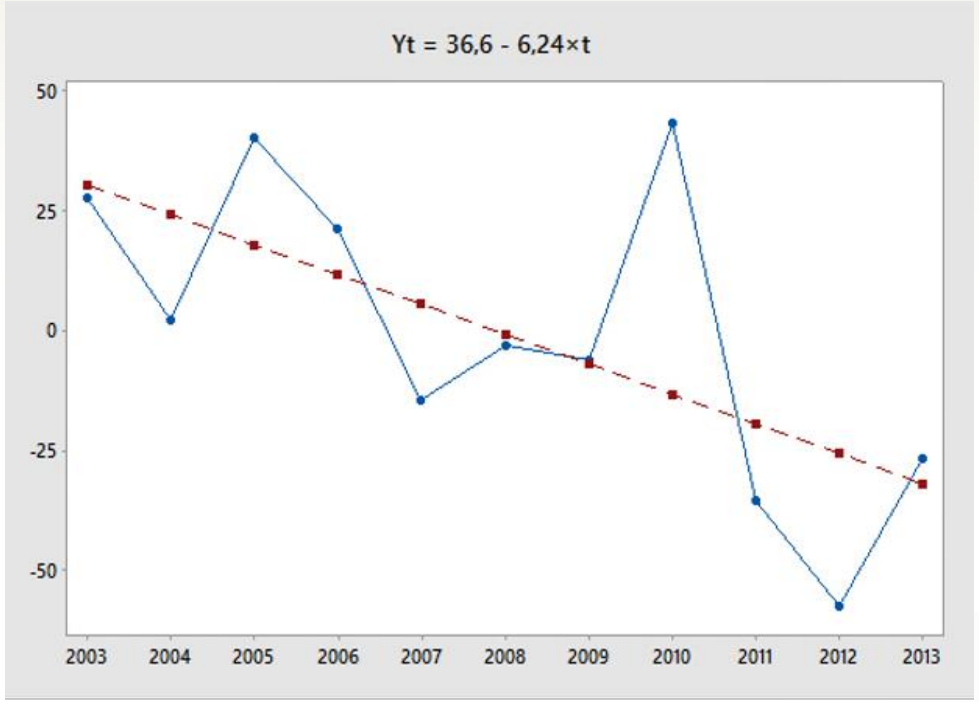

Συντελεστές Γραμμών Τάσης

Παραβάσεις	Συντελεστής y(t)
Μη διακοπή πορείας σε ένδειξη πινακίδας STOP	0,569
Παράβαση προτεραιότητας οχήματος κινούμενου εκ δεξιών	-0,340
Μη διακοπή πορείας σε ένδειξη φωτεινού σηματοδότη	-0,795
Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα	-0,909
Παραβίαση προτεραιότητας πεζού σε διάβαση	-2,160
Υπέρβαση ορίου ταχύτητας	-2,30
Παράλειψη προειδοποίησης για στροφή, αλλαγή πορείας κλπ.	-6,240

- Παρατηρείται σημαντική μείωση της παραβατικής συμπεριφοράς.
- Από τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα προκύπτει τάση μείωσης των επικίνδυνων για την ανθρώπινη ζωή παραβάσεων από αντικανονικούς ελιγμούς. Πιθανή εξήγηση αποτελεί η αλλαγή του μοντέλου οδικής συμπεριφοράς προς έναν οικονομικότερο χειρισμό των οχημάτων λόγω της κρίσης, δηλ. αποφυγή επιθετικής οδήγησης με υψηλά όρια ταχύτητας. Παράλληλα, οι ανωτέρω πτωτικές τάσεις αναμένεται να συνεχισθούν μακροπρόθεσμα.

Απαιτείται αύξηση της αποτρεπτικής επίδρασης

Παραβάσεις	Συντελεστής y(t)
Αλκοόλ 0,80 – 1,00	2,33
1,50 +	2,21
Αλκοόλ 0,10 – 0,25	2,20
Αλκοόλ 0,25 – 0,80	1,453
Αλκοόλ 1,00 – 1,50	0,910
Μη χρήση κράνους (οδηγοί)	0,845
Μη χρήση ζώνης (επιβάτες)	0,590
Μη διακοπή πορείας σε ένδειξη πινακίδας STOP	0,569
Μη χρήση ζώνης (οδηγοί)	0,340
Μη χρήση κράνους (επιβάτες)	0,226
Παράβαση προτεραιότητας οχήματος κινούμενου εκ δεξιών	-0,340
Μη διακοπή πορείας σε ένδειξη φωτεινού σηματοδότη	-0,795
Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα	-0,909
Παραβίαση προτεραιότητας πεζού σε διάβαση	-2,160
Υπέρβαση ορίου ταχύτητας	-2,30
Παράλειψη προειδοποίησης για στροφή, αλλαγή πορείας κλπ.	-6,240

Ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο στρατηγικής για την Οδική Ασφάλεια

Ευρωπαϊκό Περίγραμμα
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1: Βελτίωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης των χρηστών του οδικού δικτύου
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2: Αύξηση της ικανότητας επιβολής των κανόνων οδικής κυκλοφορίας
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3: Ασφαλέστερη οδική υποδομή
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4: Ασφαλέστερα οχήματα
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5: Προώθηση της χρήσης σύγχρονης τεχνολογίας για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6: Βελτίωση των υπηρεσιών παροχής πρώτων βοηθειών και μετατραυματικής περίθαλψης
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7: Προστασία των ευάλωτων χρηστών του οδικού δικτύου

Εθνικό Πλαίσιο Στρατηγικής (Προγράμματα)
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1: Βελτιστοποίηση του συστήματος *Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας*
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2: Βελτιστοποίηση της *Επιτήρησης της κυκλοφορίας για την οδική ασφάλεια*
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3: *Ενίσχυση των συνθηκών οδικής ασφάλειας στις οδικές υποδομές*
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 4: *Ενέργειες για τη δημιουργία Ασφαλών Οχημάτων*
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 5: *Υιοθέτηση λύσεων σύγχρονης τεχνολογίας για την προώθηση της οδικής ασφάλειας*
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 6: *Προσφορά συνθηκών Άμεσης βοήθεια παθόντων*
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 7: Δημιουργία περιβάλλοντος για *Ασφαλείς χρήστες της Οδού*

Αύξηση της ικανότητας επιβολής των κανόνων οδικής κυκλοφορίας (ΚΟΚ)

- Η ενίσχυση της αποτρεπτικής επίδρασης των κανόνων κυκλοφορίας είναι ένα διαρκές ζητούμενο που συναρτάται με:

  - Την ειδική αποτροπή (καθ΄ έξιν παραβάτες, υπότροποι κλπ)
  - Την ταχύτητα της κύρωσης (ενισχυμένος δεσμός παράβασης – ποινής)
  - Την αυστηρότητα των κυρώσεων (ρίσκο της αυστηρότητας της κύρωσης)
  - Τη βεβαιότητα εντοπισμού του παραβάτη (ρίσκο της σύλληψης)

Καθορισμός ύψους προστίμων ΚΟΚ
Παράγοντες που επίσης λαμβάνονται υπόψη

Αναλογικότητα της ποινής και επίπεδο ευημερίας των ατόμων

- Κίνδυνος μη είσπραξης λόγω αδυναμίας πληρωμής. Το κόστος για την κοινωνική ευημερία δεν καλύπτεται
- Ποινές αναλογικές προς την παράβαση και την κοινωνική βλάβη που προκλήθηκε

Κόστος ελέγχων και επιβολής ποινής

- Σπανιότητα των πόρων: θετική σχέση κόστους - οφέλους
- Κόστος = πόροι, χρόνος, διοικητικά βάρη κλπ

Η τάση, ροπή των ατόμων στην ανάληψη κινδύνων

- Risk avert
  Risk neutral
  Risk lovers
- Η αποτρεπτική επίδραση διαφέρει ανάλογα με τα επίπεδα προστίμων και ελέγχων

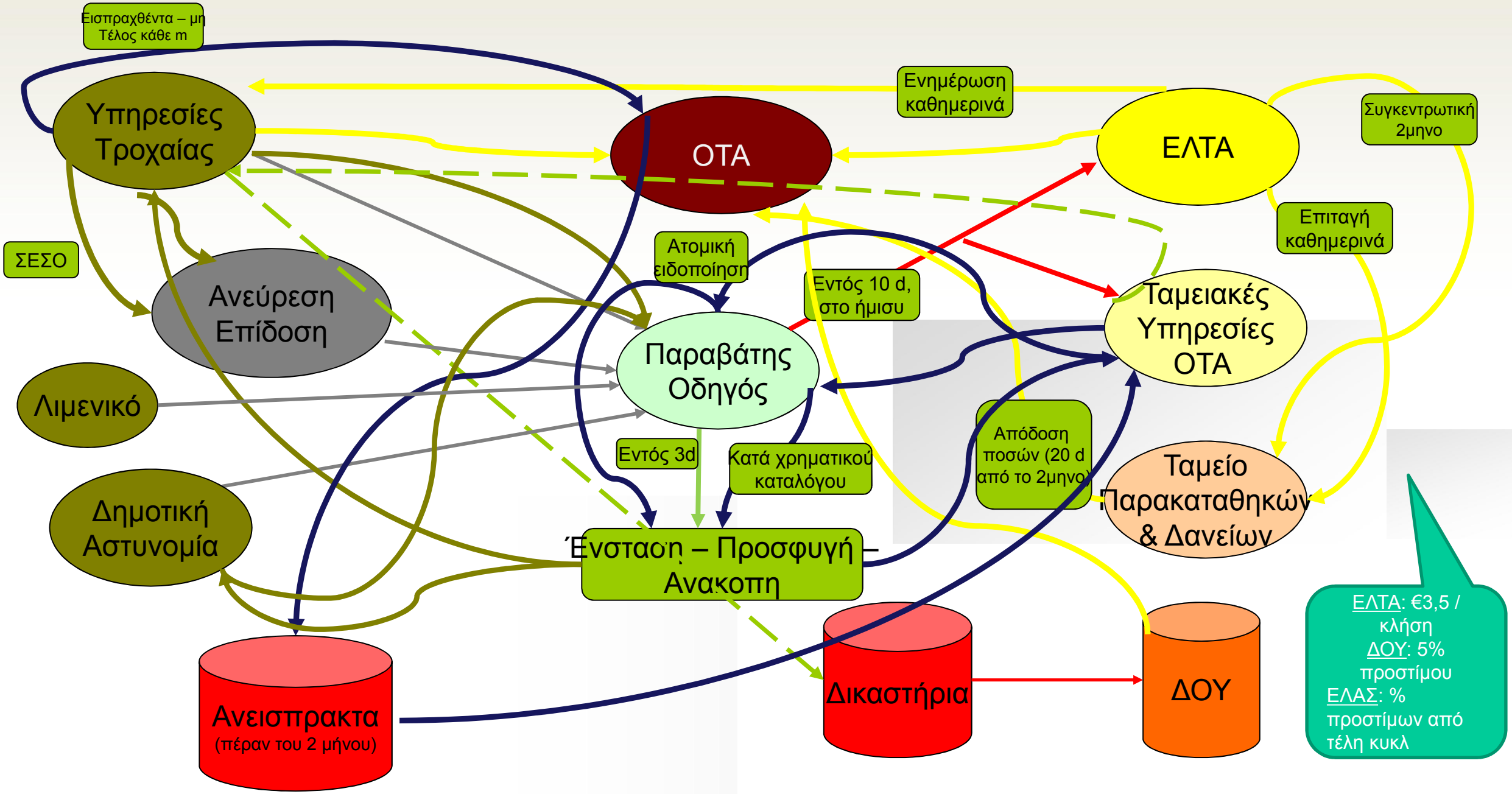
Εισπραχθέντα – μη Τέλος κάθε m
Υπηρεσίες Τροχαίας
ΟΤΑ
Ενημέρωση καθημερινά
ΕΛΤΑ
Συγκεντρωτική 2μηνο
Επιταγή καθημερινά
ΣΕΣΟ
Ανεύρεση Επίδοση
Ατομική ειδοποίηση
Εντός 10 d, στο ήμισυ
Παραβάτης Οδηγός
Ταμειακές Υπηρεσίες ΟΤΑ
Λιμενικό
Απόδοση ποσών (20 d από το 2μηνο)
Εντός 3d
Κατά χρηματικού καταλόγου
Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων
Δημοτική Αστυνομία
Ένσταση – Προσφυγή – Ανακοπη
ΕΛΤΑ: €3,5 / κλήση
ΔΟΥ: 5% προστίμου
ΕΛΑΣ: % προστίμων από τέλη κυκλ
Ανεισπρακτα
(πέραν του 2 μήνου)
Δικαστήρια
ΔΟΥ

Ανάγκη ανασχεδιασμού του μηχανισμού είσπραξης προστίμων

- Μειωμένη αποτρεπτική δύναμη των κυρώσεων
- Σπατάλη παραγωγικών πόρων
- Ταλαιπωρία πολιτών
- Μειωμένα έσοδα για πολιτικές οδικής ασφάλειας

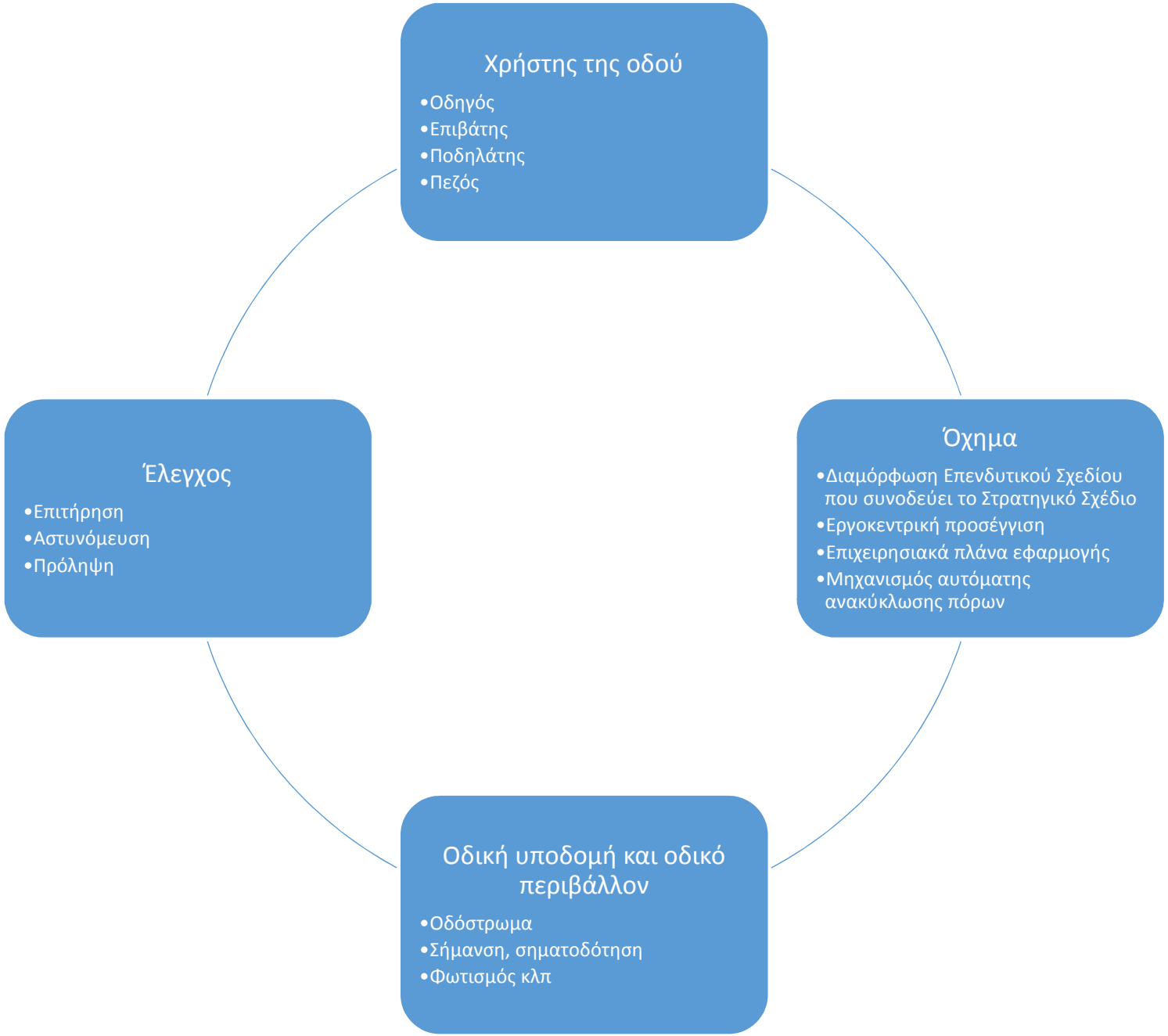
Χρήστης της οδού
•Οδηγός
•Επιβάτης
•Ποδηλάτης
•Πεζός
Όχημα
•Διαμόρφωση Επενδυτικού Σχεδίου που συνοδεύει το Στρατηγικό Σχέδιο
•Εργοκεντρική προσέγγιση
•Επιχειρησιακά πλάνα εφαρμογής
•Μηχανισμός αυτόματης ανακύκλωσης πόρων
Οδική υποδομή και οδικό περιβάλλον
•Οδόστρωμα
•Σήμανση, σηματοδότηση
•Φωτισμός κλπ
Έλεγχος
•Επιτήρηση
•Αστυνόμευση
•Πρόληψη

«Δεν πίνω αν πρόκειται να οδηγήσω και δεν οδηγώ αν έχω πιει»

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας...